

Wet geurhinder en veehouderij Gebiedsvisie Zuidpolder

ten behoeve van de
verordening geurhinder en veehouderij
gemeente Eemnes

Rapport

over een onderzoek naar de geuruitstoot van veehouderijen en betekenis voor ruimtelijke plannen in het licht van de Wet geurhinder en veehouderij

Opdrachtgever : Gemeente Eemnes
Datum : 18 april 2012
Contactpersoon : Anita Michiels
Functie : Adviseur Landbouw
Telefoon : 040-2594684
E-mail adres : a.michiels@milieudienst.sre.nl

Inhoudsopgave

---

1. Inleiding	1
2. Gewenste ruimtelijke ontwikkeling	3
3. Geurbelasting binnen Zuidpolder	4
4. Toetsing aan de randvoorwaarden Wgv	10
5. Conclusies en aanbevelingen	13

Bijlage:

1. Kaart 1, vaste afstand 100 en 75 meter

1 Inleiding

Inleiding en opdrachtformulering

De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) beschermt geurgevoelige objecten tegen geurhinder uit veehouderijen. Een aanvraag om een milieuvergunning van een veehouderij wordt getoetst aan in de wet vastgelegde standaardwaarden voor geurbelasting of aan standaardwaarden voor vaste afstanden. Afhankelijk van de uitkomst van de toetsing wordt de vergunning verleend dan wel geweigerd. In de Wgv is ook vastgelegd dat gemeenten mogen afwijken van de wettelijke standaardwaarden, d.w.z. binnen een vastgelegde bandbreedte. Dergelijke afwijkende waarden gelden alleen in een bepaald gebied. Voor dat gebied moet de gemeente de gewenste ruimtelijke ontwikkeling in een gebiedsvisie vastleggen. Op basis daarvan wordt de geurbelasting in beeld gebracht en wordt een onderbouwing geformuleerd voor de afwijkende individuele afstanden of geurnormen. De afwijkende afstanden en normen moeten in een gemeentelijke verordening worden vastgelegd. De gemeenteraad besluit over de verordening. Bij het bepalen van afwijkende afstanden en normen houdt een gemeente in haar gebiedsvisie ondermeer rekening met het leefklimaat in relatie tot de geurbelasting ten gevolge van de afwijkende afstanden en normen.

De gemeente Eemnes heeft momenteel geen afwijkende normen of vaste afstanden vastgesteld. Dit betekent dat voor het grondgebied van de gemeente de in de wet vastgelegde standaardwaarden gelden voor de geurbelasting en vaste afstanden. Dit betekent een waarde van 3 odourunits (ou) in de bebouwde kom en een norm van 14 ou in het buitengebied. De wettelijke vaste afstand bedraagt 100 meter in de bebouwde kom en 50 meter in het buitengebied.

Voor het toekomstig woongebied Zuidpolder wordt overwogen om een andere, kortere vaste afstand te hanteren. Dit toekomstig woongebied grenst direct aan de bestaande kern Eemnes en dit gebied moet na realisatie worden beschouwd als bebouwde kom. Dit betekent dat op grond van de standaardnormen van de Wet geurhinder en veehouderij een vaste afstand van 100 meter van toepassing is binnen dit gebied.

De wens om een andere, kortere afstand te hanteren is ingegeven door de gewenste ruimtelijke ontwikkeling. Uitgaande van de wettelijke vaste afstand kan het toekomstig woongebied niet volledig worden ontwikkeld vanwege de aanwezigheid van een paardenhouderij.

Voor de geurgevoelige objecten in het toekomstig woongebied moet worden gezocht naar een goed beschermingsniveau dat past bij de aard van het gebied waarbij, indien mogelijk, tevens de gewenste ruimtelijke ontwikkeling kan worden gerealiseerd.

SRE Milieudienst is gevraagd om te onderzoeken of een beter passende afstand te vinden voor het gebied waarbij tevens is gewaarborgd dat het leefklimaat op een acceptabel niveau blijft.

Leeswijzer

In het navolgende deel van het rapport zal eerst kort worden ingegaan op de gewenste ruimtelijke ontwikkeling (hoofdstuk 2). Hoofdstuk 3 heeft betrekking op de geurbelasting. In hoofdstuk 4 vindt toetsing aan de randvoorwaarden van de Wgv plaats. Hoofdstuk 5 tenslotte bevat de conclusies en aanbevelingen.

2 Gewenste ruimtelijke ontwikkeling

De gemeente Eemnes heeft plannen voor de ontwikkeling van toekomstig woongebied Zuidpolder.

Het gebied Zuidpolder

Dit is het poldergebied ten zuiden van de bestaande bebouwing, tussen de A27 en de Wakkerendijk. Het totale plangebied is ongeveer 38 hectare groot en voorziet in woningbouw en een uitbreiding van het bestaande bedrijventerrein. Voor de woningen is circa 24 hectare gereserveerd en circa 4 hectare (2 hectare netto) is bestemd voor het bedrijventerrein.

Het plan wordt aan de westzijde begrensd door het verlengde van de Zuidersingel met daarachter de uitbreiding van het bedrijventerrein. Aan de noordzijde ligt een bestaande woonbuurt, de Zuidbuurt. Aan de oostzijde sluit het plangebied aan op de kavels aan de Wakkerendijk met bebouwing als woningen, boerderijen en schuren met bijbehorende erven. Aan de zuidzijde vormt een kavelsloot de grens en daarmee grenst het plangebied direct aan het landelijk gebied.

Bij de ontwikkeling van de wijk staat een aantal uitgangspunten centraal.

Deze uitgangspunten zijn:

1. Aansluiten bij het dorpse karakter van Eemnes;
2. Aansluiten bij de landelijke leefomgeving;
3. Volgen van het veenweidelandschap waarin water een belangrijke rol speelt;
4. Geleidelijke ontwikkeling;
5. Gemengde ontwikkeling van betaalbare en duurdere woningen;
6. Ontwikkeling in eerste plaats voor de woningbehoefte van de inwoners van Eemnes.

Het plan Zuidpolder moet een natuurlijke uitbreiding zijn van Eemnes. De wijk sluit aan bij het karakter van het dorp: dorps, landelijk en groen. Dit zal terugkomen in de structuur, met een aantal pleinen en veel water. Het bedrijventerrein wordt kleinschalig en met gesloten front. Parkeren en laden en lossen wordt op eigen grond en uit het zicht gedaan.

3 Geurbelasting binnen Zuidpolder

Voorgrondbelasting

De voorgrondbelasting bestaat uit de individuele geurcontouren en de vaste afstanden van omliggende veehouderijen. In dit onderdeel wordt onderzocht hoe groot de invloed is van de geurcontouren met een norm van $3 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ en vaste afstanden van 100 meter voor de ontwikkeling van het toekomstig woongebied. Voorts wordt beoordeeld welke vaste afstand op dit moment het meest passend zou zijn gelet op de gewenste ontwikkeling van het toekomstig woongebied.

Geurcontouren (3 ou)

In een eerder onderzoek door Gewest Eemland (schrijven d.d. 23 maart 2006, kenmerk GE/HM/337169) is gebleken dat in de directe omgeving van het plangebied geen veehouderijen zijn gelegen waarvan de geurcontour van 3 ou van invloed is op het plangebied. Dit betekent dat in het voorliggende onderzoek de invloed van de voorgrondbelasting (individuele geurbelasting) van deze bedrijven niet nader wordt onderzocht.

Vaste afstanden (100 meter)

Op basis van het eerder genoemde onderzoek is gebleken dat één veehouderij (paardenhouderij) in de directe omgeving van het plangebied is gelegen. Het betreft de veehouderij gelegen aan de Wakkerendijk 106. Voor deze locatie is een vergunning verleend voor het houden van 76 paarden. Dit betekent dat de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) van toepassing is op deze veehouderij. In bijlage 1 is de huidige vaste afstand om het bouwblok ingetekend. Hierbij is uitgegaan van de rand van het bouwblok omdat de veehouderij in principe het recht heeft om zijn bouwblok volledig te benutten, tenzij er al geurgevoelige objecten (zoals woningen) aanwezig zijn die dit belemmeren. Dit is nog niet het geval binnen plangebied Zuidpolder waardoor uit moet worden gegaan van de rand van het bouwblok.

In onderstaande tabel 1 is een overzicht gegeven van de veehouderij waarvan de vaste afstand is bepaald. Het betreft de meest nabij gelegen en enige relevante veehouderij. De tabel bevat tevens de vergunde veebezetting van het bedrijf, wettelijke afstand en consequentie voor de ontwikkeling van Zuidpolder.

Tabel 1: Veehouderij waarvan vaste afstand is ingetekend

Adres	Vergunde veebezetting	Wettelijke vaste afstand	Consequentie voor ontwikkeling plangebied
Wakkerendijk 106	76 paarden (36 volwassen paarden en 40 paarden in opfok)	100 meter	Plangebied kan gedeeltelijk worden ontwikkeld

Conclusie voorgrondbelasting

Bij de wettelijke vaste afstand van 100 meter kan een deel van het toekomstig woongebied niet worden ontwikkeld. Voor het overige zijn er geen belemmeringen aanwezig.

Achtergrondbelasting

Met de achtergrondbelasting wordt de geurbelasting bedoeld die alle intensieve veehouderijen samen uitstoten binnen een gebied. Uit het eerder genoemde onderzoek van Gewest Eemland blijkt dat bij 4 bedrijven in de omgeving dieren worden gehouden waarvoor geurcontouren kunnen worden ingetekend. Dit betreft de onderstaande veehouderijen.

Tabel 2: Veehouderijen met dieren waarvoor geurcontouren gelden

Adres	Dieren waarvoor geurcontouren gelden	Geurbelasting op Zuidpolder
Wakkerendijk 72	50 schapen	0,05 ou
Wakkerendijk 40-42	100 schapen en 20 legkippen	0,03 ou
Wakkerendijk 102	7 zeugen	0,07 ou
Wakkerendijk 112	10 schapen	0,01 ou

In tabel 2 is de individuele geurbelasting op plangebied Zuidpolder per veehouderij weergegeven. De individuele geurbelasting is laag en varieert van minimaal 0,01 ou tot maximaal 0,07 ou. Om te komen tot de achtergrondbelasting moeten in principe de gegevens van al deze veehouderijen in verspreidingsmodel V-Stacks-gebied worden ingevoerd. Het verspreidingsmodel berekent dan de achtergrondbelasting. Uit deze berekeningen blijkt dat de achtergrondbelasting altijd lager is dan de optelsom van de individuele voorgrondbelasting van alle bedrijven. Om een indicatie te geven van de achtergrondbelasting wordt gemakshalve de voorgrondbelasting van alle bedrijven opgeteld. De achtergrondbelasting zal lager zijn dan 0,16 ou. Volgens tabel A uit de bijlage 6 en 7 van de handreiking bij de Wgv (infomil 1 mei 2007) blijkt dat een achtergrondbelasting van minder dan 1 ou overeenkomt met minder dan 2% geurgehinderden en een zeer goed woon- en leefklimaat.

Conclusie achtergrondbelasting

Op basis van de achtergrondbelasting is binnen plangebied Zuidpolder sprake van een zeer goed woon- en leefklimaat.

Beoordeling van de geurhinder

De vraag is nu welke vaste afstand wat betreft geurhinder acceptabel is voor toekomstig woongebied Zuidpolder. Deze vraag is te beantwoorden vanuit de typering van het gebied. Het toekomstig woongebied wijkt met betrekking tot geurgevoeligheid af van de "normale" bebouwde kom. Het gebied kan worden getypeerd als een dorpse, ruim opgezette landelijke kern. Feitelijk is hier sprake van een overgangsgebied van de bestaande kern van Eemnes naar het buitengebied. Volgens de MILO-systematiek (zie onderstaande tabel) is het mogelijk om qua bescherming tegen geurhinder gebieden meer of minder zwaar te beoordelen dan de 'normale' bebouwde kom. Via de MILO-systematiek (Milieukwaliteit in de Leefomgeving) kan een gemeente de milieukwaliteit in een wijk of deelgebied bepalen en verbeteren. Uitgangspunt daarbij is een gebiedsgerichte benadering. Dat wil zeggen dat per gebied de milieukwaliteit wordt bepaald en wordt gekeken naar de ruimtelijke plannen voor dat gebied. De gebiedsgerichte benadering houdt er rekening mee dat een woonwijk een andere milieukwaliteit vraagt dan bijvoorbeeld een industriegebied waar nauwelijks mensen wonen.

Tabel 3. Streefwaarden voor geurhinder uitgewerkt naar gebied (naar voorbeeld van de MILO-systematiek). NB. Deze tabel is alleen bestemd voor gebruik in de concentratiegebieden voor de veehouderij

Type gebied	Dichtheid intensieve veehouderij	% geurhinder
stedelijk	enige, grote omvang of veel met redelijke omvang	± 6%
woonkernen met stedelijk karakter		± 12%
woonkernen met landelijk karakter		± 16%
buurtschappen, lintbebouwingen		± 20%
verwevingsgebieden extensiveringsgebieden bedrijventereinen		± 20%
landbouw- ontwikkelingsgebied	veel, grote omvang	± 27%

* Deze tabel moet niet strikt gelezen worden. De streefwaarden zijn voorzien van een “±” teken. Dit betekent dat er een marge is, afhankelijk van de feitelijke situatie van het type gebied. Enkele voorbeelden.

- een kleine cluster van woningen nabij een landbouwontwikkelingsgebied bevindt zich weliswaar in het verwevingsgebied, maar feitelijk in een overgangsg gebied tussen beide. Om die reden kan een hinderpercentage van 14% in deze situatie verantwoord zijn.
- een woningbouwplan aan de rand van de bebouwde kom in huidige buitengebied met veehouderijen in de omgeving is te beschouwen als het bouwen van een woonwijk met een landelijk karakter. Om deze reden is een hinderpercentage tussen de 12 en 16% te verantwoorden.
- bij de planning van grote vinex woonwijken is raadzaam om aan te sluiten bij de streefwaarde voor stedelijke bebouwing van 6% geurhinder.
- voormalige lintbebouwingen welke de afgelopen decennia uitgegroeid zijn tot een kleine bebouwde kom in het buitengebied houden wat betreft gebiedstypering het midden tussen een woonkern met landelijke karakter en een kleine cluster woningen in het buitengebied. Hierom kan een streefwaarde tussen de 16 en 20% te verantwoorden zijn.

Verkleinen van de vaste afstand

Voor het verkleinen van de vaste afstand in een bebouwde kom is in de Wet geurhinder en veehouderij vastgelegd dat de vaste afstand mag worden verkleind tot 50 meter.

In bijlage 2 blijkt dat bij een vaste afstand van 75 meter het plangebied volledig kan worden ontwikkeld. Bij het hanteren van een vaste afstand van 75 meter kan een aanzienlijk groter deel van het toekomstig woongebied worden ontwikkeld. De gemeente Eemnes geeft, indien dit milieutechnisch mogelijk is, de voorkeur aan het hanteren van een vaste afstand van 75 meter binnen toekomstig woongebied Zuidpolder. Het hanteren van een norm van een vaste afstand van 75 meter binnen het toekomstig woongebied past immers het beste bij de gewenste ruimtelijke ontwikkeling.

Verder kan worden gesteld dat bij een vaste afstand van 75 meter, evenals bij het hanteren van de wettelijke vaste afstand van 100 meter, de vergunde rechten van de omliggende veehouderijen worden gerespecteerd. Bij het intekenen van de vaste afstand is immers uitgegaan van de planologisch maximale geurcontour op basis van de vergunde geuremissie (de afstand is ingetekend vanaf het bouwvlak).

Wel moet worden beoordeeld of de geurhinder die ontstaat vanwege de kortere afstand binnen het plangebied acceptabel is, gelet op de aard van het gebied.

Ondanks dat voor de paardenhouderij waarvan de vaste afstand van 100 meter over het plangebied is gelegen, geen odourunits gelden, is het toch gewenst om een inschatting te maken van de geurbelasting. Om deze reden wordt aangenomen dat paarden dezelfde geuremissiefactor hebben als vleesstieren. Vleesstieren zijn dieren waarvoor wel geuremissiefactoren gelden en zijn het best vergelijkbaar qua diersoort, voeding en huisvestingssysteem met paarden. Mogelijk is de geuruitstoot van deze dieren wel hoger dan bij paarden maar hierdoor wordt in ieder geval geen onderschatting van de werkelijke geurbelasting gemaakt. De geuremissiefactor van vleesstieren bedraagt 35,6 ou per dier. De paardenhouderij met 76 paarden heeft dan een fictieve totale geuremissie van 2.705,6 ou. Op basis hiervan kan een indicatieve berekening worden gemaakt van de te verwachten geurbelasting binnen plangebied Zuidpolder. De uitgangspunten en het resultaat is weergegeven in onderstaande tabellen. Voor het emissiepunt van de paardenstal is de uiterste rand van de stal genomen. Als meetpunt is de grens van plangebied Zuidpolder genomen, zo dicht mogelijk bij de paardenstal (zie bijlage 1). Hierdoor is sprake van een worst-case benadering.

Berekende ruwheid: 0,34 m
Meteo station: Schiphol

Brongegevens:

Volgnr	BronID	X-coord.	Y-coord.	EP Hoogte	Gem.geb. hoogte	EP Diam.	EP Uittr. snelh.	E-Aanvraag
1	Paardenstal	146 414	472 928	1,5	1,5	0,50	0,40	2 706

Geur gevoelige locatie:

Volgnummer	GGLID	Xcoördinaat	Ycoördinaat	Geurnorm	Geurbelasting
2	Zuidpolder	146 338	472 937	3,0	3,7

Op basis van bovenstaande berekening blijkt dat de fictieve, worst-case geurbelasting op de rand van plangebied Zuidpolder vanwege 76 paarden 3,7 ou bedraagt bij een verkorte afstand naar 75 meter.

Dit is hoger dan de wettelijke norm voor de bebouwde kom (3 ou). De geurbelasting van 3,7 ou is berekend op de uiterste grens van het plangebied, precies ter plaatse van de overgang van bebouwde kom naar buitengebied. Voorts is eerder al aangegeven dat het plangebied kan worden getypeerd als een overgangsgebied en tevens een dorps-, landelijke kern waardoor een hogere geurbelasting kan worden toegestaan.

Een voorgrondbelasting van 3,7 ou resulteert in een hinderpercentage van 10-11% (zie tabel 4). Dit wil zeggen dat 10-11% van de bewoners ooit geurhinder ervaart. Dit percentage komt overeen met een redelijk goed woon- en leefklimaat. Gelet op de streefwaarden uit tabel 1 past een hinderpercentage van 10-11% ruimschoots binnen de gestelde waarden voor een woonkern met landelijk karakter (max. 16% geurhinder).

Op basis hiervan kan worden geconcludeerd dat het verkleinen van de vaste afstand binnen plangebied Zuidpolder op grond van de te verwachten geurhinder door de paardenhouderij aan de Wakkerendijk 106 geen belemmering vormt. Ook bij een afstand van 75 meter is immers nog

sprake van een acceptabel woon- en leefklimaat. Verder zal de geurhinder verder afnemen naarmate de afstand tot de paardenstal groter wordt. Dit betekent dat voor de meeste woningen de geurhinder lager zal zijn dan de berekende waarde van 3,7 ou.

Ook voor de toekomst hoeft niet te worden gevreesd voor meer geurhinder omdat de paardenhouderij niet meer kan uitbreiden. De afstand ten opzichte van de bestaande woningen aan de Wakkerendijk 104 en 108 is in de huidige situatie immers al korter dan 50 meter waardoor een uitbreiding met dieren niet mogelijk is. Ook laat het bouwblok het niet toe om een stal te bouwen die dicht bij het plangebied is gelegen.

Verder moet nog worden opgemerkt dat bij bovenstaande indicatieve berekening ook voor de 40 paarden in opfok (veulens) de geuremissiefactor van een vleesstier (35,6 ou) is gebruikt. Dit is gedaan om een worst-case situatie te berekenen terwijl het aannemelijk is dat deze jonge dieren minder geur uitstoten dan de volwassen dieren. Verder kan worden opgemerkt dat vleesstieren gedurende het gehele jaar binnen worden gehouden terwijl paarden normaliter weidegang krijgen. Tevens worden paarden altijd in strossallen gehouden en vleesstieren in strossallen of op roostervloeren. Deze aspecten resulteren in werkelijkheid in minder geurhinder naar de omgeving dan bovenstaande worst-case berekening.

De conclusie is dat een vaste afstand van 75 meter binnen toekomstig woongebied Zuidpolder het beste past bij de gewenste ruimtelijke ontwikkeling en dat het leefklimaat hierdoor tevens op een voor dit gebied acceptabel peil blijft.

Tabel 4. De voorgrondbelasting in verband gebracht met de mogelijke kans op geurhinder en een beoordeling van het leefklimaat. Deze is een samenvatting van bijlage 6 en 7 van de handreiking bij de Wgv (infomil 1 mei 2007). NB. Tussen haakjes zijn de wettelijke normen voor de voorgrondbelasting binnen bebouwde kom en buitengebied vermeld.

Voorgondbelasting geur (ou _E /m ³)	Mogelijke kans op geurhinder (%) *	Beoordeling leefklimaat (Rivm)
1 – 1,5	< 5	zeer goed
1,5 – 3,5 (3)	5 - 10 (8)	goed
3,5 – 6,5	10 - 15	redelijk goed
6,5 - 10	15 - 20	matig
10 - 14 (14)	20 - 25 (25)	tamelijk slecht
14 - 19	25 - 30	slecht
19 - 25	30 - 35	zeer slecht
25 - 32	35 - 40	extreem slecht

* Er is sprake van geurhinder als mensen zijn blootgesteld aan geur en dat als hinderlijk ervaren. De mate waarin mensen geur als hinderlijk ervaren is afhankelijk van de mate van blootstelling, maar ook van bijvoorbeeld de onaangenaamheid van de geur en de binding die de mensen hebben met het bedrijf dat de geur veroorzaakt. Hierbij moet het volgende worden opgemerkt.

- De geurhinder is uitgedrukt als percentage. Een geurhinderpercentage van bijvoorbeeld 25% betekent dat 25% van de inwoners in een telefonische enquête heeft aangegeven 'soms of vaak last van geur van stallen van veehouderijen' te ondervinden. Er wordt aangenomen dat de hindercijfers niet alleen de situatie tijdens het afnemen van de enquête beschrijven maar ook een voorspellende waarde hebben voor de te verwachten geurhinder in de toekomst en op andere locaties in Nederland.
- De verkregen geurhinderpercentages moeten met voorzichtigheid worden geïnterpreteerd, zij geven een indicatie. Zij zijn gebaseerd op een omvangrijke representatieve steekproef en de hindermeting is uitgevoerd volgens de daarvoor in Nederland geldende voorschriften. Het betreft echter gemiddelde relaties. Het is mogelijk dat in bepaalde gebieden de werkelijke geurhinderpercentages afwijken van deze gemiddelde relaties. Dat wordt mede

bepaald dooraspecten als het hedonisch karakter van de geur ('geurbeleving') en de kenmerken en eigenschappen van de mensen in het gebied (zoals karakter en lichamelijke gezondheid). Zie ook de achtergrondinformatie bij de relatie geurbelasting – geurhinder hierna.

- c. Effecten van geurhinder voor omwonenden: 'geur is de eigenschap van (een combinatie van) organische stoffen om met behulp van zintuigen in de neus te worden waargenomen. Geurhinder treedt op als de herhaaldelijk waargenomen geur als onaangenaam wordt beoordeeld, het welbevinden daardoor negatief wordt beïnvloed en als onttrekking aan die waarneming niet eenvoudig mogelijk is. Geurhinder leidt tot gewijzigd gedrag of gedragsaanpassing en leidt daarmee tot beperking van mogelijkheden van gehinderden. Een directe relatie tussen geurwaarneming en ziekte is niet aangetoond, maar geurhinder kan lichamelijke processen op gang brengen die leiden tot ziekte. Geurhinder veroorzaakt bij de mens verschillende reacties en effecten, die bij toenemende blootstelling kunnen leiden tot lichamelijke klachten (hoofdpijn, misselijkheid, verstoorde ademhaling en verstoorde hartslag) en/of psychische klachten (spanningen, structurele onvrede over het woon- en leefklimaat, vermindering van activiteiten buitenshuis). De mate van geurhinder wordt mede bepaald door aspecten als het hedonisch karakter van de geur ('geurbeleving') en de kenmerken en eigenschappen van de gehinderde (zoals karakter en lichamelijke gezondheid).
- d. De Wgv schrijft voor dat de geurbelasting door één veehouderij op een geurgevoelig object bepaalde waarden niet mag overschrijden. Voor de mate van geurhinder geeft de wet geen waarden of bandbreedten, de gemeenteraad beoordeelt of de geurhinder past bij de doelstellingen voor het gebied en of hij de mate van geurhinder acceptabel acht.

Bron: bijlage 6 en 7 van de handreiking bij de Wgv (infomil 1 mei 2007).

4 Toetsing aan de randvoorwaarden Wet geurhinder en veehouderij

---

In de artikelen 6 en 8 van de Wgv zijn de eisen vastgelegd die de gemeente moet betrekken bij het vaststellen van andere normen dan die standaard in de wet zijn opgenomen. In deze paragraaf wordt getoetst of wordt voldaan aan de eisen.

De gewenste ruimtelijke inrichting van het gebied

Een andere waarde (geurnorm of vaste afstand) wordt gemotiveerd door de gemeentelijke visie op het deel van het gemeentelijke grondgebied, waarvoor het stellen van die waarde wordt overwogen. De visie bevat de gewenste ruimtelijke inrichting in het gebied, in ieder geval ten aanzien van de ontwikkeling van de veehouderijsector en van geurgevoelige objecten. De handreiking bij de Wgv stelt dat het voor de hand ligt om te motiveren of, en zo ja: hoe en in welke mate, de andere normstelling aan realisering van de visie bijdraagt.

In onderhavige gebiedsvisie is rekening gehouden met de gewenste ontwikkeling van toekomstig woongebied Zuidpolder. Bij het hanteren van een vaste afstand van 75 meter voor toekomstig woongebied Zuidpolder in de gemeente Eemnes kan het plangebied volledig worden ontwikkeld. Door hantering van een vaste afstand van 75 meter binnen het toekomstig woongebied worden tevens de rechten van omliggende veehouderijen gerespecteerd.

Op grond van het bovenstaande kan worden gesteld dat de gemeente voldoende rekening heeft gehouden met de gewenste ruimtelijke ontwikkeling in het gebied en de motivatie in overeenstemming is met wat de Wgv vereist.

Huidige en te verwachten geursituatie in het gebied

In deze gebiedsvisie is de voor- en achtergrondbelasting in de huidige en toekomstige situatie binnen Zuidpolder onderzocht. Wat betreft de intensieve veehouderijen (bedrijven met schapen, kippen, zeugen) is reeds eerder gebleken dat deze slechts een marginale invloed hebben op het plangebied. Zowel de voor- als achtergrondbelasting van de intensieve veehouderijen is lager dan 1 ou, overeenkomend met een zeer goed woon- en leefklimaat.

De vaste afstand van alleen paardenhouderij Wakkerendijk 106 is over het plangebied gelegen. Op basis van de indicatieve, worst-case geurhinder die te verwachten is van deze veehouderij is gebleken dat verkleining van de vaste afstand naar 75 meter te verantwoorden is. Op de grens van het plangebied is deze geurbelasting weliswaar hoger dan de wettelijke norm van 3 ou, maar dit is gelet op de aard van het gebied toch acceptabel. Verder zal de geurhinder ook in de toekomst niet toenemen aangezien de paardenhouderij momenteel, vanwege bestaande woningen in de omgeving, geen uitbreidingsmogelijkheden meer heeft.

Op basis hiervan heeft de gemeente afwegingen gemaakt en de voorkeur gegeven aan verkleining van de vaste afstand voor toekomstig woongebied Zuidpolder. Hiermee is voldaan aan de eis van de Wgv om rekening te houden met de huidige en te verwachten geursituatie in het gebied.

Het belang van een geïntegreerde aanpak van de verontreiniging

De IPPC-richtlijn beoogt een geïntegreerde aanpak (preventie en bestrijding) van verontreiniging.

Afwenteling van een verontreiniging moet worden voorkomen, teneinde een hoog niveau van bescherming voor 'het milieu in zijn geheel' te bevorderen (overwegingen 7 en 9 van de richtlijn). Daarom moet bij het opstellen van een verordening niet alleen met de geursituatie maar ook met de andere milieucompartimenten rekening worden gehouden.

De gemeente zal voor het toekomstig woongebied Zuidpolder in de gemeente Eemnes een andere vaste afstand gaan hanteren. In het belang van een geïntegreerde aanpak van de verontreiniging is met betrekking tot de vaste afstand het volgende in beschouwing genomen:

- de andere vaste afstand leidt niet tot een concentratie aan veehouderijen in de nabijheid van voor ammoniak kwetsbare gebieden, de te stellen afstand heeft geen invloed op de omliggende veehouderijen. Andere objecten (bestaande woningen) hebben meer invloed op de uitbreidingsmogelijkheden van de paardenhouderij Wakkerendijk 106. Ook andere aspecten zoals de grootte van het bouwblok en het bouwvlak hebben meer invloed op de ontwikkeling van de paardenveehouderij;
- de andere vaste afstand staat een geïntegreerde aanpak van de verontreiniging door het toepassen van de best beschikbare technieken niet in de weg. Ook hier geldt dat andere aspecten meer van belang zijn dan de vaste afstand binnen het toekomstig woongebied.

Kortom, de vaste afstand van 75 meter voor toekomstig woongebied Zuidpolder zal niet leiden tot verplaatsing van de verontreiniging naar een ander milieucompartiment, waardoor de bestrijding van andere verontreinigingen en dus een 'duurzame ontwikkeling' (overweging 9 van de IPPC richtlijn) zou worden gefrustreerd.

Noodzaak van een even hoog niveau van de bescherming van het milieu

De gemeentelijke afweging resulteert in een andere vaste afstand, die weliswaar generiek is in een bepaald gebied, maar die voortvloeit uit een maatwerkbenadering ten aanzien van alle onderscheiden veehouderijen in het gebied. De combinatie van deze maatwerkbenadering, de andere norm die de in de wet vastgelegde boven- en ondergrens niet overschrijdt, de mogelijkheid van toepassing van artikel 2 tweede lid Wgv tot het weigeren van de vergunning en het toepassen van beste beschikbare technieken, waarborgen dat voor het milieu in zijn geheel ten minste een gelijkwaardig niveau van bescherming, in vergelijking met de situatie waarin alle bedrijven individueel zouden worden beoordeeld.

In het onderhavige geval heeft de andere vaste afstand nauwelijks invloed op de bescherming van het milieu. In de gebiedsvisie is uitgegaan van bestaande rechten. In de toekomst heeft de paardenhouderij geen uitbreidingsmogelijkheden meer. Deze belemmering wordt echter veroorzaakt door andere bestaande geurgevoelige objecten die op zeer korte afstand van de veehouderij zijn gelegen (ca. 25 meter). Door verkleining van de vaste afstand binnen het toekomstig woongebied is derhalve de bescherming van het milieu gewaarborgd.

Overleg met naburige gemeenten

De gemeentelijke beslissing om een voor bepaald gebied een andere norm te hanteren, kan effecten hebben op de uitbreidingsmogelijkheden voor veehouderijen in nabij gelegen gemeenten. Om die reden is voorafgaand aan de besluitvorming over de andere normen overleg voorgeschreven met de nabijgelegen gemeenten, voorafgaande aan besluitvorming over de andere normen (artikel 9 van de Wgv). Dit overleg is alleen nodig wanneer de andere normen of vaste afstanden effecten hebben voor de buurgemeenten. Immers, een andere norm of vaste

afstand voor geurgevoelige objecten in een grensgebied kan van invloed zijn op de ontwikkelingsmogelijkheden voor veehouderijen direct buiten de gemeentegrens. De vaste afstand van 75 meter binnen toekomstig woongebied Zuidpolder heeft geen doorwerking naar de ontwikkelingsmogelijkheden voor bedrijven in de buurgemeenten. Om deze reden heeft geen overleg plaatsgevonden.

5 Conclusies en aanbevelingen

Conclusies:

1. Intensieve veehouderijen spelen geen rol van betekenis in de omgeving van plangebied Zuidpolder;
  2. Alleen de vaste afstand van de paardenhouderij met 76 paarden gelegen aan de Wakkerendijk 106 heeft invloed op het plangebied.
  3. Bij toepassing van de wettelijke norm van 100 meter kan toekomstig woongebied Zuidpolder niet volledig worden ontwikkeld. Een vaste afstand van 75 meter binnen het plangebied biedt meer ruimte voor ontwikkeling en past het beste bij de gewenste ruimtelijke ontwikkeling van het gebied.
  4. Door een vaste afstand van 75 meter binnen toekomstig woongebied Zuidpolder toe te passen ontstaan geen nadelige gevolgen voor de geurbelasting binnen het gebied.
  5. Het toepassen van een vaste afstand van 75 meter binnen toekomstig woongebied Zuidpolder leidt niet tot beperkingen van de ontwikkelingsmogelijkheden voor de omliggende paardenhouderij.
  6. Een vaste afstand van 75 meter leidt tot een (fictieve) geurbelasting van 3,7 ou op de grens van het plangebied. Deze geurbelasting komt overeen met 10-11% geurhinder en een redelijk goed woon- en leefklimaat. Gelet op de aard en ligging van het gebied, zijnde een landelijke, dorpse kern gelegen in het overgangsgebied tussen de bestaande kom van Eemnes en het buitengebied, is het acceptabel om wat betreft bescherming tegen geurhinder iets meer geurhinder dan de wettelijke geurnorm (3 ou) toe te staan.
  7. Bij de beoordeling van de fictieve geurberekening van de te verwachten geurbelasting op Zuidpolder moet rekening worden gehouden met onderstaande aspecten:
    - de geur van een paard is gelijkgesteld aan de geur van een vleesstier;
    - wat betreft geur is geen onderscheid gemaakt naar dieren in opfok en volwassen dieren;
    - paarden krijgen normaliter weidegang, vleesstieren niet;
    - paarden worden gehouden in strossallen, vleesstieren niet altijd;
    - de geurbelasting is berekend op de uiterste grens van het plangebied zo dicht mogelijk bij de paardenstal. De geurbelasting in het overige deel van het plangebied is lager dan de berekende waarde.
- Op basis van het bovengenoemde is het aannemelijk dat de berekening een worst case benadering is en dat de werkelijke geurhinder lager zal zijn dan 10-11%.
8. Een vaste afstand van 75 meter past ruimschoots binnen de bandbreedte die in de Wgv is gesteld voor het stellen van een afwijkende waarde voor de bebouwde kom. De minimum waarde is immers 50 meter.

Aanbeveling:

Het uitgevoerde geuronderzoek leidt tot de volgende aanbeveling.

- ⇒ De individuele vaste afstand voor het toekomstig woongebied Zuidpolder vastleggen op 75 meter in de gemeentelijke geurverordening.